

DIDAREL1/DIDAREL2

Pensum høst/vår 2016 – 2017

DIDAREL 1 = tema 1 og 2, DIDAREL2 = tema 3 og 4

**Tema 1: Religionsvitenskapelige perspektiver og fremstillinger
(representasjoner) av religion**

a. Innføring i religionsdidaktikk

Andreassen, Bengt-Ove 2012: *Religionsdidaktikk. En innføring*, Oslo:
Universitetsforlaget (220 sider).
ISBN: 97-882-1502-018-1

Stausberg, Michael 2006: "Sammenligning", i: R. J. Natvig og S. E. Kraft (red.):
Metode i religionsvitenskap, Oslo: Pax, 29-50 (22 sider).
ISBN: 82-530-2839-3

Muesse, Mark 1997: «Religious Studies and ‘Heaven’s gate’: Making the strange familiar and the familiar strange», *Chronicle of Higher Education*,
Reprinted in Russell T. McCutcheon, ed., *The Insider/Outsider Problem in the Study of Religion* (London: Cassell, 1999), 390-94.] (4 sider)
rel.as.ua.edu/pdf/heavengate.pdf

b. Representasjoner og kunnskap

Härenstam, Kjell 2000: "Didaktiska reflektioner" (kap. 7), i: *Kan du höra vindhästen?: religionsdidaktik - om konsten att välja kunskap*, Lund: Studentlitteratur, 123-164 (42 sider).
ISBN: 91-44-00809

Klafki, Wolfgang 1997: "Kritisk-konstruktiv didaktik", i: M. Uljens (red.): *Didaktik*, Lund: Studentlitteratur, 215-228 (14 sider).
ISBN: 91-44-47941-7

Smith, Jonathan Z. 1991: "The introductory course: less is better", i: M. Juergensmeyer (red.): *Teaching the Introductory Course in Religious Studies: A Sourcebook*, Atlanta, Georgia: Scholars Press, 185-192 (8 sider).
ISBN: 1-55540-598-3

c. Representasjoner: læreplaner og lærebøker

Andreassen, Bengt-Ove og Torjer Olsen 2015: "Religionsfaget i videregående skole. En læreplanhistorisk gjennomgang 1976-2006." Prismet 2015. 2: 63-77 (15 sider)

Andreassen, Bengt-Ove 2013: "Introduction: Theoretical perspectives on textbooks / textbooks in religious studies research", i: B.O. Andreassen og Lewis, J.R. (red.). *Textbook Gods. Genre, text and teaching religious studies*. Equinox, 1-15 (13 sider).

Thobro, Suzanne A. 2009: "Endringer i representasjoner av buddhisme: En analyse av norske lærebøker i perioden 1948- 2006", i *DIN: Religionsvitenskapelig tidsskrift* 2009 (4), 4-29 (25 sider).

Undheim, Sissel 2015: "Bilder og bildeforbud i skolens religionsfag. En analyse av lærebøker for KRL og RLE", i Martin Engebretsen (red.) *Det tredje språket. Multimodale studier av interkulturell kommunikasjon i kunst, skole og samfunnsliv*. Kristiansand: Portal forlag, 247-266 (20 sider)

d. Representasjon i media og film

Endsjø, Dag Øistein og Liv Ingeborg Lied 2011: "Onde nonner, paradismyter og kinoomvendte terrorister. Filmens religiøse verden", i: *Det folk vil ha: Religion og populærkultur*, Oslo: Universitetsforlaget, 97-117 (20 sider).

ISBN: 9788215017488

Lundby, Knut og Ann Kristin Gresaker (2015) 'Religion i mediene – omstridt og oversett?'. I Inger Furseth (red.) *Religionens tilbakekomst i offentligheten? Religion, politikk, medier, stat og sivilsamfunn i Norge siden 1980-tallet*. Oslo: Universitetsforlaget, 69-104 (35 sider)

ISBN: 9788215024431

e. Representasjon og konfliktperspektiver

Andreassen, Bengt Ove 2008. «Konfliktperspektiver i religionsundervisning og religionsdidaktikk - en bredere og bedre tilnærming til religion?» i *Acta Didactica* 2:1 (2008): 1-22 (22 sider). E-tekst tilgjengelig via:

<https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1027>

Anker, Trine og Marie von der Lippe 2015: "Når terror ties i hjel. En diskusjon om 22. juli og demokratisk medborgerskap i skolen", i *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 99 (2015), 85-96 (12 sider)

Tema 2. Filosofi og etikk

Eidhamar, Levi Geir, Paul Leer-Salvesen og Vigdis Hølen 2007: "Kapittel 2: Etiske grunnlagsproblemer", i: *Den andre. Etikk og filosofi i skolen*, Kristiansand: Høyskoleforlaget, 40-64 (24 sider).

ISBN: 9788276347166

Ford, Jim 2012: «Flights of Fantasy», i *Fantasy Media in the Classroom: Essays on Teaching With Film, Television, Literature, Graphic Novels and Video Games*, Emily Dial Driver et al. (ed.), Jefferson: McFarland, 47-57 (11 sider)

Tema 3: Religionsvitenskapelig fagdidaktikk. Norske og internasjonale perspektiver.

Alberts, Wanda 2008: "Didactics of the study of religions", i: *Numen* 55 (2-3), 353-389 (35 sider). E-tekst tilgjengelig via: <http://www.ingentaconnect.com/content/brill/num?ISSN:0029-5973>

Alberts, Wanda 2011: "Religious education in Norway" i: L. Franken og P. Loobuyck (red.): *Religious Education in a plural, secularized Society*, Münster: Waxmann, 99-114 (15 sider). ISBN 978-3-8309-2543-9

Anker, Trine og Marie von der Lippe 2014: «Religiøst mangfold i skolen» i Line Wittek og Janicke Heldal Stray (red.) *Pedagogikk. En grunnbok*. Oslo; Cappelen Damm 2014 (14 s.).

Chidester, David 2003: "Global citizenship, cultural citizenship and world religions in education", i: R. Jackson (red.): *International Perspectives on Citizenship, Education and Religious Diversity*, London/New York: RoutledgeFalmer, 31-50 (20 sider). ISBN: 0-415-27440-0

Cush, Denise 2007: "Should religious studies be part of the compulsory state school curriculum?" i: *British Journal of Religious Education* 29 (3), 217-227 (11 sider). E-tekst tilgjengelig via:

<http://www.informaworld.com/smpp/title~content=g780552651~db=all.4> ISSN: 0141-6200

Jackson, Robert 2008: "Teaching about religion in the public sphere: European policy initiatives and the interpretive approach", i: *Numen* 55 (2-3), 151-182 (35 sider). E-tekst tilgjengelig via: <http://www.ingentaconnect.com/content/brill/num?ISSN:0029-5973>

Jackson, Robert 2009: "Studying religions: the interpretive approach in brief" (8 sider). E-tekst tilgjengelig via:

<http://www.theewc.org/library/category/view/studying.religions.the.interpretive.approach.in.brief/>

Jensen, Tim 2002: "Religious education in public schools – a must for a secular state: a Danish perspective", i: *Bulletin of the Council of Societies for the Study of Religion* 31 (4), 83-89 (7 sider).

Tema 4. RLE i praksis – eksempler fra klasserommet

Andersson, Mette og Anders Vassenden 2011: "Whiteness, non-whiteness and 'faith information control': religion among young people in Grønland, Oslo", i: *Ethnic and Racial Studies*, Vol. 34(4), 574-593 (19 sider).

Eriksen, Lars Laird 2008: "Verdifellesskap eller uenighetsfellesskap? Håndtering av uenighet i klasserommet", i: O. Leirvik og Å. Røthing: *Verdier*, Oslo: Universitetsforlaget, 120-138 (18 sider). ISBN:978-82-15-01367-1

Lied, Sissel og Christina Osbeck 2011: "Hegemoniske talesjangre og deres betydning for elevers potensielle læring i religions- og livssynsfaget", i: P. Dyndahl, T.O. Engen og L. Kulbrandstad (red.): *Lærerutdanningsfag, forskning og forskerutdanning*, Oppland: Oplandske bokforlag, 129-160 (31 sider). ISBN: 978827518195

Lippe, von der, Marie og Ole Henrik B. Hansen 2006: *Ett fag – mange muligheter: En praktisk håndbook i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap*, Kristiansand: Høyskoleforlaget, 22-38 og 96-117 (29 sider). ISBN: 9788276346541

Lippe, von der, Marie 2009: "Scenes from a classroom – video Analysis of classroom interaction in religious education in Norway (2009)", i: T. Knauth, D.-P. Josza, J. Roson, I. ter Avest og G. Skeie (red.): *Dialogue and conflict on religion: Studies of classroom interaction in European countries*, Münster: Waxmann Verlag, 174-193 (19 sider). ISBN: 978-3-8309-2272-8

Nicolaisen, Tove 2012: "Corresponding values and colonising discourses: situating 'Hindu children' and their values in relation to hegemonic Norwegian discourses about religious education", i: *British Journal of Religious Education*, 34:3, 231-246 (15 sider).

Røthing, Åse 2007: "Homonegativisme og homofobi i klasserommet. Marginaliserte maskuliniteter, disiplinerende jenter og rådville lærere", i: *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 2007:1, 27-51 (24 sider). E-tekst tilgjengelig via: <http://www.nova.no/id/26828.0>

Zetterqvist, Kirsten Grønlien og Geir Skeie 2014: «Religion i skolen. Her, der og hvor-som-helst?» i *Norsk pedagogisk tidsskrift* 98 (2014): 304-15 (12 s.). E-tekst tilgjengelig via: http://www.idunn.no/npt/2014/05/religion_i_skolen_her_der_og_hvor-som-helst

Læreplaner:

Læreplan i religion livssyn og etikk (RLE). E-tekst tilgjengelig via:

<http://www.udir.no/kl06/RLE1-02>

Læreplan i religion og etikk. E-tekst tilgjengelig via:

<http://www.udir.no/kl06/REL1-01/>

Selvvalgt pensum: ca. 100 sider

Anbefalt lesing:

Andreassen, Bengt-Ove 2009: "Seige strukturer - perspektiver på endring og diskursivt arbeid i norsk religionsdidaktikk", i: *DIN: Religionsvitenskapelig tidsskrift* (1) 2009, 5-29.

Jackson, Robert 2014:

Signposts – Policy and practice for teaching about religions and non-religious world views in intercultural education, Council of Europe

Tilgjengelig her: [00Signposts Web 16X24_web PDF TEXT FINAL.pdf](http://www.coe.int/t/dg4/religion/Signposts%20-%20Policy%20and%20practice%20for%20teaching%20about%20religions%20and%20non-religious%20world%20views%20in%20intercultural%20education.pdf)

Jakobsen, Knut A.(ed.) 2011: *Verdensreligioner i Norge*. 3. utg. Oslo, Universitetsforlaget (280 sider).

ISBN: 978-82-15-01830-0

Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) 2007:

Toledo guiding principles on teaching about religions and beliefs in public schools

Tilgjengelig her: <http://www.osce.org/odihr/29154?download=true>

Midtbøen, Arnfinn H., Julia Orupabo og Åse Røthing 2014: *Beskrivelser av etniske og religiøse minoriteter i læremidler*, Rapport 2014:010, Institutt for Samfunnsforskning.

Lenke: <http://www.socialresearch.no/Publications/Reports/2014/2014-010>

Midtbøen, Arnfinn H., Julia Orupabo og Åse Røthing 2014: *Etniske og religiøse minoriteter i læremidler. Lærer- og elevperspektiver*, Rapport 2014:011, Institutt for Samfunnsforskning

Lenke: <http://www.socialresearch.no/Publications/Reports/2014/2014-011>

Staab, Tobias. "Zombie-based critical learning – teaching moral philosophy with The Walking Dead." Well Played – a journal on video games, value and meaning. Volume 4, Number 2. ETC Press. n.d. 2015. Web. 30.09.15.

Temanummer Norsk Pedagogisk Tidsskrift 05/2014: "Religion i skolen" (tilgjengelig her: <https://www.idunn.no/npt/2014/05>)

Temanummer Religion og livssyn 2014/3 "Religionsdidaktikk" (tilgjengelig her: http://www.religion.no/?page_id=6)

Temanummer Religion og livssyn 2014/2 “Etikk” (tilgjengelig her:
http://www.religion.no/?page_id=6)

Temanummer British Journal of Religious Education 2016/38.2:
“Professionalism, Professionalization and Professionality in Religious
Education” (tilgjengelig her: <http://www.tandfonline.com/toc/cbre20/current>)